

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא סה.

עין משפט
נר מצוה

ל"א א מ"י פ"ו מה' מלוה ולה' ב סמג לאוין ק"ג טו"ע י"ד ס"י קסו סעיף א: ב ב מ"י שס פ"ח הל' טו סמג שס טו"ע י"ד ס"י קסא סעיף ח: ב"א ג מ"י שס טו"ע שס סעיף ט: ב"ב ד מ"י שס טו"ע שס סעיף י: ב"ג ה מ"י שס פ"ו הל' ח סמג שס טו"ע י"ד ס"י קעו סעיף ו: ב"ד ו מ"י פ"ח שס הלכה א סמג שס טו"ע י"ד ס"י קעג סעיף א: ב"ה ז ח טו"ע י"ד ס"י קעג סעיף א: ב"ו ט מ"י פ"ח מהלכות ועין ב"מ"נ [טו"ע שס סעיף יד וס"י קסו]:

(א) [מסורת ו: ע"ש],
(ב) [לוקמן ע"י ק: קדושין
מח: סג. ערסן י"א],
(ג) בערך ספר ב' ע"ש,

תורה אור השלם
1 בשב"ר שנה בשנה
יורה עמו לא ירדנו
בפרד לעיניך:
ויקרא כה נג

גליון הש"ס

גב' חמשה מפקינן מינה.
עין לעיל דף ס"א ע"ב
מספחות ד"ה רבא וז"ע:
מתני' מרבין על השכר.
עין ב"ב דף פו ע"ב חוס'
ד"ה דנר: גב' מרשא
ש"י. עין לעיל דף סג
ע"ב מספחות ד"ה ואמר:

הגהות הגר"א

[א] חוס' ד"ה נקטי.
אע"פ כ"י נ"ב הא לאו
הכי אסור ועין מלחמות:

מוסף רש"י

אמר רב פפא כ"י
שכרא לא פסיד. רב
פפא מטיל שכר הו' (נדח
י"ב).

דלא נספרי ענדי. שלא ירגיל להיות בטל ויתעצל. נסמתי המ"ו
משמשת כדרך המתפעלים בציצת ש"ן וסמ"ך כאשר יתפעל שר
ויאמר תשמר שהמ"ו מתמלעת להפסיק אותיות השורש וכאשר
יאמר בגמרת סף הסתופף מגמרת שח השתוחח וכן כלשון גמרא

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

דניחא ליה דלא נסמתי עבדיה אמר ליה
א"הני מילי היכא דלא מסיק ביה זוזי מר כיון
דמסיק בהו זוזי מיהו כרביית דאמר רב
יוסף בר מניומי אמר רב נחמן אע"פ שאמרו
הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך
להעלות לו שכר הלווה ודר בחצירו צריך
להעלות לו שכר אמר ליה הדרי בי אמר
אביי האי מאן דמסיק זוזי דריביתא בחבריה
וקא אזלי חטי ארבעה גריוי בווא בשוקא
ויהיב ליה איהו חמשה כי מפקינן מיניה
ארבעה מפקינן מיניה אידך אוזלי הוא
דקא מוהיל גביה רבא אמר ב"חמשה מפקינן
מיניה דמעיקרא בתורת ריביתא אתאי לידיה
ואמר אביי ב"האי מאן דמסיק ארבעה זוזי
דריביתא בחבריה ויהיב ליה גלימא בגוייהו
כי מפקינן מיניה ארבעה מפקינן מיניה
גלימא לא מפקינן מיניה רבא אמר גלימא
מפקינן מיניה מאי טעמא כי היכי דלא
לימרו גלימא דמכסי וקאי גלימא דריביתא
הוא אמר רבא ר"האי מאן דמסיק תריסר
זוזי דריביתא בחבריה ואגר ליה חצר דמתגרא
בעשרה והאי ואגריה נהליה בתריסר כי מפקינן
מיניה תריסר מפקינן מיניה איהו ליה רב
אחא מדפתי לרבינא ולימא ליה כי אגרא
הכי דהוה קא משתרישי לי השתא דלא
משתרישי לי כדאגרי כולי עלמא הוא
דאגרא משום דאמר ליה סברת וקבלת:
מתני' מרבין על השכר ואין מרבין על
המכר כיצד ההשכיר לו את חצרו ואמר
לו אם מעבשיו אתה נותן לי הרי הוא לך
בעשר סלעים לשנה ואם של חודש בחודש
סלע לחודש מותר ומכר לו את שדהו ואמר
לו אם מעבשיו אתה נותן לי הרי היא שלך
באלף זוז אם לגורן בשנים עשר מנה אסור:
גב' מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא
רבה ורב יוסף דאמרי תרויהו שכיירות
אינה משתלמת אלא בסוף והאי כיון דלא
מטא זמניה למיגבא לאו אגר נטר ליה
משווא הוא דהכי שווא והאי דקאמר ליה
אם מעבשיו אתה נותן לי הרי הוא לך
בעשר סלעים לשנה אוזלי הוא דקא מוהיל
גביה סיפא כיון דוביני נינהו ובעי למישקל
דמי מעבשיו הלכך אגר נטר ליה הוא
ואסור אמר רבא דקו בה רבנן בהא מילתא
ואוקמוה אקרא יכשכיר שנה בשנה שכירות

ניחא ליה דלא נסמתי עבדיה. פי' בערוך ל' שון סמיה וקלקול
וא"ת בלאו האי טעמא נמי פטור דהא תנן (ב"ק ד' יא):
גול עבדים והזקינו משלם כשעת הגזילה אבל שכר פעולתם לא
משלם ויש לומר דיש לחלק בין נחת אדעתא דגולונותא לנחת
אדעתא דמלאכה כדמפלגי התם גבי

המוקף ספינתו של חבירו ועשה זה
מלאכה: שכיירות אינה משתלמת
אלא בסוף. אפילו למ"ד דבגולו קמא
(ב"ק ד' יט. ושם ד"ה ואב"א) ובהאי
מקדש (קדושין ד' מת. ושם ד"ה דכ"ע)
דישנה לשכירות מתחילה ועד סוף
מודה דאינה משתלמת אלא לבסוף
כדיליף הכא מקרא ואפי' למ"ד אינה
אלא לבסוף מודה דפועל יכול לחזור
בו ואפילו בחלי היום וכשהוא חוזר
הרי הוא סוף שאינו רוצה לעשות
מלאכה יותר ולא נפקא מינה מההיא
פלוגתא אלא לענין קדושין דאי ישנה
מתחילה ועד סוף חשיבא מלוה ואין
מקדש זה ונפקא מינה נמי להאי
דפ"ק דמסכת ע"ר (ד' יט. ושם ד"ה
אלמא) הגיע לכיפה שמעמידין זה
ע"ז אסור לבנותה וקאמר בגמרא
אם בנה שכרו מותר ומפרש טעמא
משום דישנה לשכירות מתחילה ועד
סוף ואימת מיתמר במכש אחרון
מכש אחרון ליה זה שזה פרוטה:
שכיירות של שנה זו אינה
משתלמת אלא בשנה

האחרת. ואם תאמר דכפ"ד דבכורות
(ד' ג:) דרשין דלין תורמין מן
החדש על הישן משום דכתיב שנה
שנה דמשמע אותה שנה ענמה וי"ל
דהתם כתיב שנה בלא ז' והכא
דרשין מדכתיב שנה בשנה דכ
דמשמע בשנה האחרת ואם תאמר
דכפרק עד כמה (ס"ד ח: ושם
ד"ה שנה) גבי צכור תאכלנו שנה
בשנה איזו היא שנה הנכנסת בציצתה
הוי אומר זו שנה של צכור דלא
מניין לשנת עולם שאם נולד בצכלי
שנת עולם מסיימת בנשירי יאכל עד
כסליו והשתא ה"ל למדרש שלא יחא
נאכל עד שנה אחרת ולא בתוך שנתו
וי"ל משום דמוכר קרא דנאכל בתוך
שנתו דכתיב (שמות כג) ביום השמיני
תתנו לי:

נקמ' דהו שוקא. דאי לאו
הכי הוה אסור [א] אע"פ
שאחריות הדרך היה על רב חמא
שהרי היו טורחין לו להציא סחורתו
ולמכרה בשכר הלוואתו אבל השתא
דנקטי להו שוקא אף בחורחן הוי
בשציל טורחן וש"י:
והלכתא

של שנה זו אינה משתלמת אלא בשנה אחרת: ואם לגורן בשנים עשר
מנה אסור: אמר רב נחמן י"טראש שרי איתיביה רמי בר חמא לרב נחמן
ואמרי לה רב עוקבא בר חמא לרב נחמן ואם לגורן בשנים עשר מנה
אסור א"ל התם קץ ליה הכא לא קץ ליה אמר רב פפא מרשא ידידי שרי
מאי טעמא שכראי לא פסיד זוזי לא צריכנא אנא הוא דקא עבידנא מילתא גבי
לוקח אמר ליה רב ששת בריה דרב אידי לרב פפא מאי חזי מר דקא אזלת בתר
דידך זייל בתר דידהו דאילו הוה להו זוזי הוה שקלי כי השתא השתא דלית להו
זוזי שקלי כיוקרא דלקמיה א"ר חמא מרשא ידידי ודאי שרי מאי טעמא ניחא
להו דליקו ברשותי דכל היכא דקא אזלי שבקי להו מכסא ונקוט להו שוקא
והלכתא

כאן רבי: נקטי להו שוקא. מכריזין שלא יחא אדם לשאי למכור עד שימכרו הס:
והלכתא